

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

Program LIFE – mogućnosti financiranja projekata na području zaštite okoliša i klimatskih promjena

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike

Što je LIFE?

Program EU za financiranje projekata iz područja zaštite okoliša i klime

Cilj: „...potaknuti promjene u razvoju i provedbi politika pružajući i šireći rješenja i najbolju praksu za postizanje okolišnih i klimatskih ciljeva te promičući inovativne tehnologije za okoliš i suočavanje s klimatskim promjenama.“

Općenito o programu LIFE

- **Dva višegodišnja radna programa:**
  - Razdoblje 2014. – 2017.
  - Razdoblje 2018. – 2020.
- **Odgovorne institucije:**
  - Europska komisija
    - DG Environment i DG Climate Action
  - Izvršna agencija za malo i srednje poduzetništvo (EASME)
  - Nacionalna kontakt točka (NCP) pri MZOE

Proračun i nacionalna alokacija

Tko može prijaviti projekt?

- **Sve pravne osobe registrirane na području EU:**
  - Javna tijela
  - Privatna tijela
  - Nevladine organizacije
- **Sudionici na projektu:**
  - Jedan koordinator projekta
  - Moguće više partnera
- Moguća i poželjna suradnja više država članica

Tradicionalni projekti

Potprogrami	Prioritetna područja
Okoliš	Okoliš i učinkovitost resursa
	Priroda i bioraznolikost
	Upravljanje okolišem i informacije
Klimatske aktivnosti	Ublažavanje klimatskih promjena
	Prilagodba klimatskim promjenama
	Upravljanje i informacije na području klime

Tradicionalni projekti - Okoliš

Prioritetna područja	Prihvatljive vrste projekata
Okoliš i učinkovitost resursa	Demonstracijski projekti Pilot-projekti
Priroda i bioraznolikost	Projekti najbolje prakse Demonstracijski projekti Pilot projekti
Upravljanje okolišem i informacije	Projekti informiranja, podizanja svijesti i širenja informacija

Tradicionalni projekti - Klima

Prioritetna područja	Prihvatljive vrste projekata
Ublažavanje klimatskih promjena	Projekti najbolje prakse Demonstracijski projekti Pilot projekti
Prilagodba klimatskim promjenama	Projekti najbolje prakse Demonstracijski projekti Pilot projekti
Upravljanje i informacije na području klime	Projekti informiranja, podizanja svijesti i širenja informacija

Vrste projekata

Tradicionalni projekti

VRSTE PROJEKATA	OPIS
Pilot-projekti	Projekti koji primjenjuju tehniku ili metodu koja dosada nije bila primjenjivana ili testirana , pomažu pri rješavanju okolišnih i klimatskih problema i mogu se primijeniti u drugim sličnim situacijama.
Demonstracijski projekti	Projekti koji primjenjuju, testiraju i repliciraju aktivnosti, metodologije ili pristupe koji su novi ili nepoznati u specifičnom kontekstu projekta (npr. geografski, ekološki, socio-ekonomski kontekst) te se mogu primijeniti drugdje u sličnim okolnostima.
Projekti najbolje prakse	Projekti koji primjenjuju konkretne, financijski učinkovite i vrhunske tehnike, metode i pristupe uzimajući u obzir specifičnost konteksta u kojem se projekt provodi.
Projekti informiranja i podizanja svijesti	Projekti koji podržavaju komunikaciju, širenje informacija i podizanja svijesti za potprograme Okoliš i Klimatske aktivnosti.

Tematski prioriteti

Okoliš i učinkovitost resursa:

- Voda (uključujući i morski okoliš)
- Otpad
- Učinkovito iskorištavanje resursa (uključujući tlo, šume, zeleno i kružno gospodarstvo)
- Okoliš i zdravlje (uključujući kemikalije i buku)
- Kvaliteta zraka i emisije (uključujući urbanu okolinu)

Tematski prioriteti

Priroda i biološka raznolikost:

- Poboljšanje statusa očuvanja staništa i vrsta
- Daljnji razvoj i provedba mreže Natura 2000
- Provedba ciljeva „Strategije Unije za bioraznolikost do 2020“
  - ciljevi br. 2, 3, 4 i 5.
    - Cilj br. 2 – očuvanje ekosustava
    - Cilj br. 3 – održiva poljoprivreda i šumarstvo
    - Cilj br. 4 – održivo ribarstvo i zdrava mora
    - Cilj br. 5 – Invazivne strane vrste

Tematski prioriteti

Upravljanje okolišem i informacije

- Informacije, komunikacija i kampanje za podizanje razine svijesti u skladu s prioritetima „Sedmog akcijskog programa za okoliš“
- Podrška informacijskim sustavima i alatima pri provedbi zakonodavstva Unije o okolišu
- Teme:
  - **Voda**
  - **Otpad**
  - **Učinkovito iskorištavanje resursa**
  - **Kvaliteta zraka**
  - **Okoliš i zdravlje**
  - **Priroda i bioraznolikost**

**Živjeti dobro unutar granica
našeg planeta**

Sedmi program djelovanja za okoliš – opći Program djelovanja Unije za okoliš do 2020.

Tematski prioriteti

Klimatske aktivnosti

- **Ublažavanje klimatskih promjena**
→ Potpora za prelazak u društva bez ugljika
- **Prilagođavanje klimatskim promjenama**
→ Provedba strategija za prilagodbu, posebno procjena na regionalnoj ili prekograničnoj razini s naglaskom na vrlo ranjiva područja
- **Upravljanje klimom i informiranje**
→ Podupiranje razvoja platformi za suradnju i razmjena najbolje prakse za bolju usklađenost i provedbu

Kako, gdje i kada predati projektnu prijavu?

- **eProposal**

- Internetski alat
- Dostupan preko LIFE internetske stranice
- Sadrži:
  - Administrativni obrazac (A)
  - Tehničke obrasce (B, C)
  - Financijski obrazac (F)
  - Mogućnost prilaganja dokumenata (karte, slike, dijagrami, obavezni administrativni i financijski dodaci itd.)
- Poziv se otvara jednom godišnje (**sredina svibnja**)
- Zatvara se **sredinom rujna** (ovisno o prioritetnom području)

Na kojem jeziku se predaje projektna prijava?

- Hrvatski ili engleski jezik
- Engleski jezik → Naslov i sažetak projekta
(obrazac B1)
→ Komunikacija s EASME
- Tehnički dio prijave može biti na hrvatskom jeziku

Sudjelovanje na projektu?

1. Korisnik koordinator

- Isključivo jedan
- Odgovoran za provedbu projekta
- Piše izvještaje
- Jedini kontakt s EASME
- Dobiva EU finansijski doprinos i osigurava isplatu partnerima
- Mora biti uključen u tehničku provedbu projekta
- Mora biti uključen u širenje informacija o rezultatima projekta
- Mora finansijski doprinijeti

Sudjelovanje na projektu?

2. Korisnik partner

- $0 \leq$ više
- Može biti registriran izvan EU
  - Aktivnosti koje provodi izvan EU moraju:
    - Biti u svrhu postignuća EU okolišnih i klimatskih ciljeva
    - Osigurati učinkovitiju primjenu mjera u državi članici
- Mora provoditi 1 ili više aktivnosti projekta
- Mora financijski doprinijeti
- Mora koordinatoru dostaviti sve potrebne dokumente za pisanje izvještaja

Sudjelovanje na projektu?

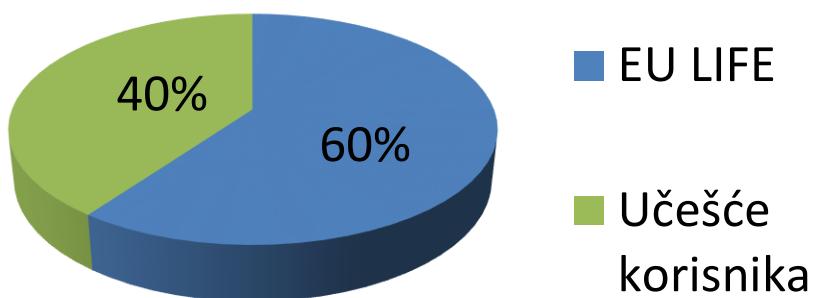
3. Sufinancijer

- Doprinosi samo finansijski
- Ne doprinosi u tehničkoj provedbi projekta
- Nema finansijsku korist od projekta
- Nemoguće podugovaranje u sklopu projekta

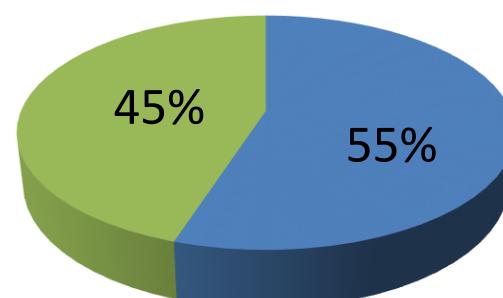
Koje su maksimalne stope sufinanciranja?

Tradicionalni projekti → Okoliš i učinkovitost resursa
→ Upravljanje okolišem i informacije
→ Klimatske aktivnosti

Za programsko razdoblje
2014. - 2017.

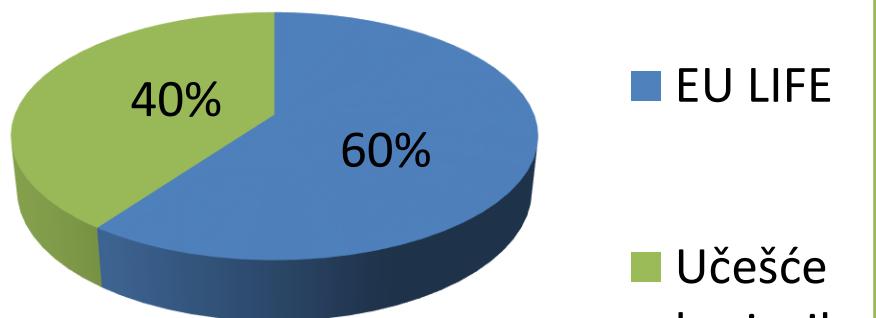
Za programsko razdoblje
2018. - 2020.

Koje su maksimalne stope sufinanciranja?

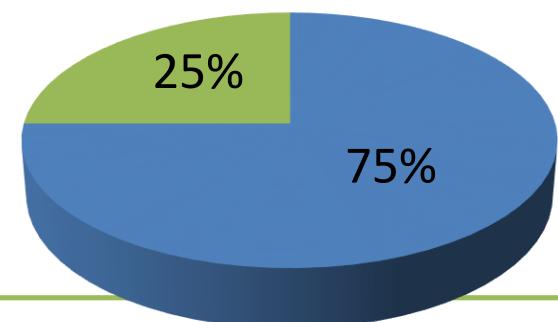
Tradicionalni projekti → Priroda i bioraznolikost

Za oba programska razdoblja
2014. - 2020.

Iznimno!
Projekti koji se bave prioritetnim staništima ili vrstama

- Direktiva o očuvanju prirodnih staništa i divlje flore i faune
- Direktiva o zaštiti divljih ptica

Dodatne smjernice

- **Optimalni budžet:** 500.000 – 5.000.000 €
- **Financijski doprinos korisnika:**
  - Smatra se dokazom ozbiljnog pristupa projektu
  - Nije definirano minimalno učešće
  - Projektni prijedlog se odbija ukoliko jedan od korisnika ne doprinosi financijski
- **Početak projekta** → nakon potpisivanja ugovora o potpori
- **Uobičajeno trajanje:** 2 – 5 godina

Dodatne smjernice

- **Mjesto provedbe projekta: EU**
  - Iznimno izvan EU:
    - Ako je u svrhu postignuća EU okolišnih i klimatskih ciljeva
    - Ako osigurava učinkovitiju primjenu mjera u državi članici
- **Projektni menadžer** → puno radno vrijeme
- **Zelena javna nabava**
- **Prekogranična suradnja**
- **Održivost projekta (*sustainability*)**
- **Mogućnost primjene na drugim područjima (*replicability*)**
- **Prenosivost znanja (*transferability*)**
- **Nadovezivanje na prethodne LIFE projekte i druge EU programe**

Prednosti programa LIFE

- Širok izbor tema unutar prioritetnih područja
- Broj partnera nije uvjetovan
- Predfinanciranje
- Administrativna implementacija je manje zahtjevna
- De minimis pravilo
- Platforma za razvoj i razmjenu najbolje prakse i znanja
- Kontinuiranost natječaja
  - Rokovi
  - Tematika

Life projekt

Jačanje kapaciteta za nacionalnu kontakt točku

Aktivnosti projekta:

- Uspostava help desk-a i konzultacije o projektnim prijedlozima
  - Odgovara li tema konceptu programa LIFE?
  - Kako sastaviti projektnu prijavu?
  - Koji su prihvatljivi troškovi?
- Organizacija info dana i radionica u cijeloj Hrvatskoj
- Pomoć u pronašlu projektog partnera iz druge države članice

Aktivnosti nacionalne kontakt točke

- Inicijalni info dan u Zagrebu – ožujak 2017.
- Tematski info dan u Zagrebu – ožujak 2017.
- Regionalne radionice – travanj/svibanj 2017.
- Info dan o detaljima natječaja za 2017. u Zagrebu – svibanj 2017.
- Savjetovanja za prijavitelje - kontinuirano

Kontakti

LIFE tim	life@mzoip.hr
Nacionalna kontakt točka	Nikolina Petković Gregorić Nikolina.Petkovic.Gregoric@mzoip.hr
Web	www.lifeprogramhrvatska.hr

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

Hvala Vam na pažnji!